

Πόλεμος και Ειρήνη στις Θρησκείες

Πέγκυ Μυφταράγκο Γ3
Στεφανία Λαγουδέρη Γ3
Μαρκέλλα Στρατηγού Γ3
Άννα Πάππα Γ3
Ευδοκία Σαμαάν Γ3
Φένια Κουμπαρούλη Γ3

Βουδισμός

- ▶ Ο Βουδισμός θεωρείται από τις παλαιότερες θρησκείες του κόσμου καθώς αναπτύχθηκε πριν από περίπου 2500 χρόνια στην Ινδία. Ο Ινδός δάσκαλος που πρωτοστάτησε στην ανάπτυξη αυτής της θρησκείας, ονομαζόταν Γκαουτάμα Σιντάρτα. Στη συνέχεια ονομάστηκε Βούδας, που σημαίνει «Φωτισμένος». Ο Βουδισμός είναι μια πολύ διαδεδομένη θρησκεία και εκτός της Ινδίας, σε χώρες όπως η Κίνα, η Ταϊλάνδη, η Μιανμάρ, η Καμπότζη και άλλες. Συνολικά, υπολογίζεται ότι υπάρχουν 500 εκατομμύρια υποστηρικτές του Βουδισμού σε όλο τον κόσμο.

- ▶ Με τον όρο Βουδισμός ή Βουδισμός εννοείται μία από τις μεγάλες θρησκείες του κόσμου με κεντρικό πρόσωπο του μυθολογικού υλικού της την ζωή και τη διδασκαλία του Σιντάτχα Γκοτάμα (Σιντάρτα Γκαουτάμα σανσκριτικά) Μπούντχα (Buddha) ή Βούδα ή Βούδδα, του Πεφωτισμένου όπως αποκαλείται ενίοτε.
- ▶ Ο Βουδισμός είναι ένα από τα αρχαιότερα θρησκευόμενα. Περιλαμβάνει ένα ευρύ φάσμα θρησκευτικών δοξασιών, φιλοσοφικών αρχών, εθίμων, θεσμών και ηθικών κανόνων που αποδίδονται στον Βούδα. Σήμερα υπολογίζεται ότι περίπου μισό δισεκατομμύριο άνθρωποι ακολουθούν τον Βουδισμό.

- ▶ Αναγνωρίζονται γενικά δύο σχολές Βουδισμού: η Μαχαγιάνα και η Τεραβάντα. Η κάθε σχολή διαφέρει σχετικά με την ακριβή φύση της Νιρβάνα, τη σημαντικότητα και κανονικότητα των διαφόρων διδασκαλιών και κειμένων καθώς και τις μοναστικές και τις λειτουργικές πρακτικές.
- ▶ Όπως σε όλες τις θρησκείες, έτσι και στον Βουδισμό υπάρχουν ποικίλα «δόγματα» με διαφορές σε κάποια σημεία της πίστης. Δεδομένου μάλιστα ότι γενικά για τους βουδιστές δεν υφίσταται ένας (ή περισσότεροι) προσωποπαγής(-εις) Θεός(-οι), υπάρχουν διαφορετικά πιστεύω ακόμα και σχετικά με τη θεϊκότητα του προσώπου του Γκαουτάμα Βούδα. Κεντρικό σημείο της πίστης, ανεξαρτήτως δόγματος είναι άλλωστε το μη-Εγώ (anātman), η απόλυτη μη-ύπαρξη του ατομικού προσώπου. Για τους βουδιστές το κεντρικό ζήτημα δεν είναι η Θεότητα ή μη του Βούδα αλλά η Αλήθεια της Οδύνης (dukkha) και η Διδασκαλία για τον τερματισμό της. Το θεμέλιο της βουδιστικής παράδοσης και πρακτικής είναι οι Τρεις Θησαυροί: ο Βούδας, το Ντάρμα (η Διδασκαλία) και η Σάνγκα (η Μοναστική Κοινότητα). Το να έχεις καταφύγιο στους τρεις θησαυρούς έχει παραδοσιακά αποτελέσει δήλωση και δέσμευση ότι ακολουθείς την ατραπό του Βούδα, και διακρίνει έναν Βουδιστή από έναν μη-Βουδιστή.

Τι είναι η Νιρβάνα

- ▶ «Η απαλλαγή από τις επιθυμίες». Οι Βουδιστές λένε πως η Νιρβάνα δεν περιγράφεται με λόγια. Είναι η κατάσταση στην οποία έφτασε ο Βούδας και αποκαλέστηκε «Φωτισμένος». Κάθε θρησκεία προσπαθεί να εξηγήσει με κάποιο τρόπο αν υπάρχει μετά θάνατον ζωή. Κάθε ζωντανό ον πεθαίνει και αναγεννιέται με μια διαφορετική μορφή. Αυτό ονομάζεται συνεχιζόμενη ζωή. Ο Βουδισμός μας λέει ότι μόνο όταν κάποιος φτάσει στη Νιρβάνα, θα απελευθερωθεί από τη συνεχιζόμενη ζωή. Δηλαδή, αν ζει με εγκράτεια και ελεημοσύνη, θα απαλλαχθεί από το ψέμα και την επιθυμία. Με αυτόν τον τρόπο, ο Βούδας κατάφερε να σπάσει την αλυσίδα της αναγέννησης.

Τζαϊνισμός

■ Θρησκεία της Ινδίας, που ο βραχμανισμός δεν τη θεωρεί ορθόδοξη, γιατί οι τζαϊνιστές δεν παραδέχονται τις Βέδες ως ιερά κείμενα. Ιδρυτής του θεωρείται ο Βαρνταμάνα Μαχαβίρα (περίπου 539-467 π.Χ.), σύγχρονος του Βούδα, γιος βασιλιά όπως και εκείνος, που αποσύρθηκε στην ασκητική ζωή και έτσι έγινε άξιος της αποκάλυψης και αναδείχθηκε κενικήτης (Τζίνα) των ανθρώπινων παθών. Στην πραγματικότητα ο Μαχαβίρα, που θεωρείται ο τελευταίος από τους 24 Τριτακάρα ή εκδηλώσεις του Όντος, επεξεργάστηκε και ολοκλήρωσε τον πυρήνα αυτό της ανανέωσης που η παράδοση αποδίδει στον 23ο Τριτακάρα, τον Πάρσβα, μορφή που πιθανότατα υπήρξε στην πραγματικότητα 250 χρόνια πριν από τον Μαχαβίρα. Ο τ. είχε σκοπό την επιστροφή στις πρώτες αρχές του ινδουισμού, του οποίου παραδέχεται τις θεμελιώδεις έννοιες του κάρμα και της σασάρα, που τείνουν σε μια σωτηριολογία, η οποία θα απελευθερώσει τον άνθρωπο από τον κόσμο των επανενσαρκώσεων. Το πεπρωμένο αυτό, που επιφυλάσσεται για λίγους εκλεκτούς, δεν είναι προνόμιο των θεών που για να γίνουν κεβαλίν ή μόνες ψυχές πρέπει να αποκτήσουν τέτοια αξία ώστε να επιτύχουν ανθρώπινη γέννηση.

Αλλά και για τους ανθρώπους το ιδανικό της ασράβα (έλλειψηκαρμικής επίδρασης) είναι δύσκολο να επιτευχθεί: αυτό διαρθρώνεται σε 5 θεμελιώδεις κανόνες: αχίμσα (μη βία), σάτγια (απόλυτη αλήθεια), αστέγια (αποχή από την κλοπή), μπραχματσάργια (εγκράτεια) και απαριγκράχα(περιορισμός των επιθυμιών), θεμελιώδης αρχή είναι η μη βία, εξαιτίας της αντίληψης ότι κάθε βίαιη πράξη εναντίονοποιασοδήποτε μορφής ζωής αποτελεί αμάρτημα που απομακρύνει τον άνθρωπο από την απελευθέρωση: απόσεβασμό στους κανόνες αυτούς μερικοί τζαϊνιστές φτάνουν στο σημείο να βάζουν στο στόμα ένα πανί για να μηνκαταπίνουν άθελά τους έντομα. Ο κανόνας είναι ακόμα αυστηρότερος για τους μοναχούς που το ιδανικότελειοποίησής τους είναι η αυτοκτονία με την ακινησία ή την πείνα όπου, με τη θυσία του ατόμου, γίνεται πράξη οσεβασμός προς όλες τις μορφές ζωής, η καταστροφή των οποίων είναι αναγκαία για την ατομική συντήρηση.

► Οι τζαϊνιστές διαιρέθηκαν τον 1ο αι. π.Χ. σε 2 αιρέσεις, τους Σβεταμπάρα (ντυμένους με λευκά) και τους Ντιγκαμπάρα (ντυμένους με χύρο, δηλαδή γυμνούς): οι τελευταίοι αυτοί δεν αναγνώριζαν την ισχύ των γραφών που μεταβιβάστηκαν, στην αρχή προφορικά και ύστερα συγκεντρωμένες σε 12 Άνγκα. Κατά τους επόμενους αιώνες, άλλοτε προστατευμένος και άλλοτε κυνηγημένος, ο τ. κατέληξε να υποχωρήσει όχι μόνο εξαιτίας της αναζωογόνησης του ινδουισμού, αλλά κυρίως εξαιτίας της υπερβολικής αυστηρότητας της πειθαρχίας του. Εξάλλου η θρησκεία αυτή, πάντοτε εξαιτίας της υπερβολικής αυστηρότητάς της που εμπόδιζε κάθε δραστηριότητα, είχε πολύ περιορισμένη διάδοση και εφαρμόστηκε κυρίως από αρκετά πλούσιες κλάσεις (τραπεζίτες, εμπόρους κ.ά.). Σε αυτό, άλλωστε, οφείλονται και η οικονομική δύναμή του καθώς και η μεγαλοπρέπεια και η πολυτέλεια των ναών του. Σήμερα οι τζαϊνιστές ζουν αποκλειστικά σχεδόν στη νότια Ινδία και αριθμούν περίπου 1.600.000 οπαδούς. Παρά το ότι βρίσκεται σε παρακμή, ο τ. παραμένει μια από τις σπουδαιότερες φιλοσοφικοθρησκευτικές εμπειρίες της Ινδίας και επέδρασε ιδεολογικά στον Γκάντι, που στο όνομα της αχίμσα (μη βίας), κατόρθωσε την απελευθέρωση του λαού του διαδίδοντας και ξαναζωντανεύοντας στον κόσμο μια από τις ευγενικότερες φωνές του ινδικού πνεύματος.

Τζαϊνιστές υποδέχονται ομόδοξο τους ασκητή, μετά το πέρας της αυστηρής νηστείας στην οποία είχε αυτοποβληθεί προσευχόμενος για την παγκόσμια ειρήνη (φωτ. ΑΠΕ).

Χειροτονία ιερέα του τζαϊνισμού του φιλοσοφικοθρησκευτικού ρεύματος, του οποίου η βασική αρχή είναι -μη βία- (φωτ. ΑΠΕ).

Εσωτερικό ναού των τζαϊνιστών στην Καλκούτα.

Τζαϊνιστής ιερωμένος με τη χαρακτηριστική εμφάνιση του, που έχει τις ρίζες της σε πανάρχαιες ινδουϊστικές τελετουργίες για την απομάκρυνση των κακών πνευμάτων.

Ανάλεκτα

► Τα **Ανάλεκτα** (κινεζικά: 論語, πινγίν: *Lún Yǔ*) είναι μία συλλογή ρήσεων και διαλόγων του Κινέζου στοχαστή και φιλοσόφου Κομφούκιου με τους μαθητές του. Συνιστά ένα από τα πλέον αντιπροσωπευτικά γραπτά κείμενα για τη ζωή, τις ιδέες και τη διδασκαλία του, το οποίο άσκησε σημαντική επίδραση στην κινεζική σκέψη. Η καταγραφή του πραγματοποιήθηκε από τους μαθητές του Κομφούκιου, μετά το θάνατο του, και ολοκληρώθηκε πιθανώς κατά την Περίοδο των Μαχομένων Βασιλείων (5ος αιώνας π.Χ. - 221 π.Χ.) της Κίνας. Ο τίτλος του έργου συγκροτείται από τα δύο ιδεογράμματα *lun* (論) και *yu* (語), τα οποία σημαίνουν *εξετάζω, κρίνω ή συζητώ* και *ομιλία, λέξη ή γλώσσα* αντίστοιχα. Μετά το θάνατο του Κομφούκιου, οι μαθητές του άρχισαν να καταγράφουν στοιχεία από τις διδασκαλίες του δασκάλου τους, παράδοση που συνεχίστηκε επίσης από τις επόμενες γενιές μαθητών του. Περίπου δύο αιώνες μετά το θάνατό του υπήρχαν δεκάδες κείμενα, τα οποία τελικά συγκεντρώθηκαν και συγκρότησαν, με παραλλαγές, το έργο που είναι σήμερα γνωστό ως τα *Ανάλεκτα*. Σχετικά με την ιστορική εξέλιξη του περιεχομένου του, έχουν διατυπωθεί πολλές υποθέσεις.

- ▶ Είπε ο Διδάσκαλος: «Στα δεκαπέντε μου κυριεύτηκα απ' την επιθυμία να μελετήσω, στα τριάντα στάθηκα στα πόδια μου, στα σαράντα δεν είχα πια αμφιβολίες, στα πενήντα γνώριζα την Ουράνια εντολή, στα εξήντα το αυτί μου είχε ασκηθεί να την ακούει, στα εβδομήντα μπορούσα να ακολουθώ ό,τι επιθυμούσε η καρδιά μου, χωρίς να παραβαίνω τους κανόνες». (Ανάλεκτα, 2.2)
- ▶ «Μεταδίδω, δεν δημιουργώ». (Ανάλεκτα, 7.1)
- ▶ «Ο άριστος πάνω απ' όλα θέτει τη δικαιοσύνη. Ο άριστος που είναι γενναίος και δεν είναι δίκαιος θα στασιάσει. Ο μικρός άνθρωπος που είναι γενναίος και δεν είναι δίκαιος, θα κλέψει». (Ανάλεκτα, 17.23)

- ▶ Είπε ο Διδάσκαλος: «Θα 'θελα να πάψω να μιλώ!» Είπε ο Τσι Κογκ: «Διδάσκαλε, αν πάψεις να μιλάς, τι θα 'χουμε εμείς οι μαθητές να μεταδώσουμε;» Είπε ο Διδάσκαλος: «Μίλησε ποτέ ο Ουρανός; Κι όμως οι τέσσερις εποχές συνεχίζουν την πορεία τους, τα όντα δεν παύουν να γεννιούνται. Μίλησε ποτέ ο Ουρανός;» (Ανάλεκτα, 17.19)
- ▶ Ο Τσι Τσαγκ ρώτησε τον Κομφούκιο για την τέλεια ανθρωπιά [ρεν]. Είπε ο Κομφούκιος: «Όποιος μπορεί να πραγματώνει οπουδήποτε τις Πέντε Αρετές, είναι τέλειος άνθρωπος». Παρακάλεσε να τις ακούσει. Είπε ο Κομφούκιος: «Σεβασμός, γενναιοδωρία, ειλικρίνεια, εξυπνάδα, ευσπλαχνία: Σεβαστικός; Δεν ταπεινώνεσαι. Γενναιόδωρος; Κερδίζεις το πλήθος. Ειλικρινής; Σ' εμπιστεύονται οι άνθρωποι. Έξυπνος; Επιτυγχάνεις πολλά. Ευσπλαχνικός; Αρκεί αυτό για να 'χεις στην υπηρεσία σου άλλους». (Ανάλεκτα, 17.6)
- ▶ «Μόνο οι πιο σοφοί και οι πιο ηλίθιοι δεν αλλάζουν γνώμη». (Ανάλεκτα, 17.3)
- ▶ «Ο άριστος είναι σταθερός γιατί έχει αρχές, όχι γιατί έχει πείσμα». (Ανάλεκτα, 15.37)
- ▶ «Ό,τι αναζητεί ο άριστος στον εαυτό του, ο μικρός άνθρωπος το αναζητεί στους άλλους». (Ανάλεκτα, 15.21)

Φονταμεταλισμός

Με τον όρο φονταμενταλισμός (θεμελιωτισμός) εκφράζονται οι τάσεις εμμονής ή επιστροφής σε άκρως συντηρητικά θρησκευτικά βιώματα του παρελθόντος, τα οποία λειτουργούν ως μέσο αντίστασης σε κάθε ενδεχόμενη αλλαγή ή θρησκευτική μεταρρύθμιση. Ο όρος αυτός, χρησιμοποιήθηκε για πρώτη φορά την περίοδο μεταξύ των τελών του 19ου αιώνα και των αρχών του 20ού από τους υποστηρικτές του, με σκοπό να περιγράψει ένα συγκεκριμένο ρεύμα θρησκευτικών απόψεων στο πλαίσιο της σύγκρουσης που είχε ξεσπάσει στις τάξεις της αμερικανικής προτεσταντικής κοινότητας μεταξύ φονταμενταλιστών και νεωτεριστών.

Μαχάτμα Γκάντι

- ▶ Πορεία προς την ινδική ανεξαρτησία
- ▶ Επί δύο περίπου χρόνια ταξίδεψε σε πολλές περιοχές της Ινδίας προκειμένου να έρθει σε επαφή με τις απόψεις της σύγχρονης ινδικής κοινωνίας. Το ενδιαφέρον του επικεντρώθηκε στο πρόβλημα της επαγγελματικής μαθητείας, σύστημα στα πλαίσια του οποίου φτωχοί και αγράμματοι εργάτες δελεάζονταν ώστε να εγκαταλείψουν την Ινδία εργαζόμενοι σε άλλες βρετανικές αποικίες.
- ▶ Ο Γκάντι και η Καστουρμπαί μετά την επιστροφή τους στην Ινδία το 1915.

- ▶ Ο Γκάντι χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της παθητικής αντίστασης κατάφερε να προκαλέσει μεγάλη κινητοποίηση για αυτό το θέμα. Στη Βομβάη πραγματοποιήθηκε συγέλευση όλων των Ινδών ηγετών και καθορίστηκε η 31η Μαΐου 1917 ως η τελευταία ημερομηνία για την κατάργηση της επαγγελματικής μαθητείας. Εν συνεχεία ταξίδεψε σε όλη τη χώρα για να λάβει υποστήριξη του αγώνα του. Οι συγκεντρώσεις σε κάθε σταθμό της περιόδου του ήταν τέτοιες, ώστε ανάγκασαν την κυβέρνηση να αναγγείλει ότι το συγκεκριμένο σύστημα εργασίας θα έπαυε πριν την 31η Μαΐου.
- ▶ Την περίοδο του Μεσοπολέμου αναδείχθηκε σε κεντρική μορφή του εθνικού αγώνα των Ινδών για ανεξαρτησία. Το κίνημα της ανεξαρτησίας άρχισε σύντομα να εξαπλώνεται και όταν στα 1919 το Βρετανικό Κοινοβούλιο μέσω της πράξης του Rowlatt παραχώρησε στις αποικιακές δυνάμεις έκτακτες εξουσίες για την αντιμετώπισή του, η τακτική της παθητικής αντίστασης απέκτησε εκατομμύρια θιασώτες σε όλη τη χώρα. Μία διαδήλωση εναντίον της πράξης του Rowlatt στην πόλη Αμριτσάρ κατέληξε σε λουτρό αίματος από τις βρετανικές δυνάμεις (Σφαγή του Αμριτσάρ). Ως αντίδραση στην απάνθρωπη αποικιοκρατική αυτή πράξη ο Μαχάτμα όρισε την 16η Απριλίου ημέρα νηστείας και προσευχής για τα θύματα της σφαγής. Το 1920 μετά την αποτυχία των Βρετανών να επανορθώσουν ο Γκάντι προώθησε μίαν οργανωμένη εκστρατεία μη συνεργασίας. Παινήθήθηκαν οι Ινδοί κρατικοί αξιωματούχοι, οι πολίτες αρνούσαν τη συμμετοχή σε κρατικούς οργανισμούς και τα παιδιά αποχώρησαν από τα κρατικά σχολεία.

Η Δικαιολόγηση της Βίας

- ▶ Είναι λοιπόν όλες αυτές οι κτηνωδίες και οι χυδαίες δηλώσεις, η αυθεντική διδασκαλία του Βούδα ή είναι προδοσία των διδαχών του; Και πόση διαφορά υπάρχει μεταξύ των θρησκειών ως προς την δικαιολόγηση της βίας; Όλοι κηρύττουν τον θάνατο των κακών, κανένας δε θέλει να σκοτώσει τους καλούς. Χριστιανοί, Μουσουλμάνοι, Εβραίοι και Βουδιστές, όλοι χρησιμοποίησαν ανθρώπους με καλές προθέσεις για να δικαιολογήσουν τις χειρότερες συμπεριφορές, όλοι πατώντας πάνω σε σοφούς και αγίους οδηγούνται σε παρεκτροπές και βιαιοπραγίες, στο όνομα του δικαίου και της ευσπλαχνίας. Και αν τα πιο γνώριμα σε μας ιερά κείμενα των μονοθεϊστικών θρησκειών, προτείνουν ευθέως τον φόνο και την καταστροφή για χάρη της ευτυχίας και της σωτηρίας (και αφήνουν μόνο τον αναγνώστη να κόψει και να ράψει από αυτά τα κείμενα όσα ο ίδιος θεωρεί ενάρετα και να αφήσει στην άκρη όσα δεν τον βολεύουν), είδαμε ότι η απουσία ενός κεντρικού, δογματικού συνόλου ιδεών στον Βουδισμό, όχι μόνο δεν αποκλείει τη βία, αλλά της δίνει το ελεύθερο να εκφραστεί στην πιο ύπουλη και διεστραμμένη της μορφή.

Περί του Ασόκα

- ▶ Ο Ασόκα ή Πιγαντάσι, ο επικαλούμενος Μέγας, ο σημαντικότερος αυτοκράτορας στην ιστορία όχι μόνο της Ινδίας αλλά και της νότιας Ασίας, κυβέρνησε 50 χρόνια μετά το θάνατο του Μεγάλου Αλεξάνδρου ένα τεράστιο κράτος που εκτεινόταν από την αρχαία ανατολική Περσία μέχρι τα εδάφη της σημερινής Μιανμάρ, περιλαμβάνοντας όλο το σημερινό Αφγανιστάν, το Πακιστάν, το άλλοτε Βελουχιστάν, όλη την κεντρική και βόρεια Ινδία και το Μπαγκλαντές. Πρωτεύουσά του ήταν η Παταλιπούτρα και στα Ελληνικά Παλίβοθρα ή Παλίμβοθρα, η σύγχρονη Πάτνα στην αριστερή όχθη του Γάγγη. Κατά την παράδοση, ιδρυτής της εν λόγω πόλης υπήρξε ο Ηρακλής, που έκτισε πολυτελή ανάκτορα και την οχύρωσε «τάφροις αξιολόγοις ποταμίσις ύδασι πληρουμένοις».

► Το όνομα Ασόκα σημαίνει στα Σανσκριτικά αισιοδοξία, ευτυχία. Κατά τη διάρκεια της βασιλείας του από το 273 μέχρι το 232 π.χ., που αποκαλείται χωρίς υπερβολή ο χρυσός αιώνας των Ινδιών, εργάστηκε για την ανάπτυξη και την εξάπλωση του Βουδισμού στην αυτοκρατορία του, χρησιμοποιώντας προς τούτο την εξουσία του. Διοργάνωσε μάλιστα και σύστημα εξωτερικής ιεραποστολής, στην οποία εργάστηκε και ο νεότερος αδελφός του Μαχένδρα. Με τις προσπάθειές του η μέχρι τότε άσημη θρησκεία του Βούδα απέβη μία των μεγαλύτερων θρησκειών του κόσμου, αφού διαδόθηκε στην Κεϋλάνη, το Σιάμ, την Κίνα και αλλού. Μέσω των συναφθεισών εμπορικών και διπλωματικών σχέσεων μεταξύ των Ινδιών και των ελληνικών βασιλείων της Ανατολής, οι βουδιστές ιεραπόστολοι έφτασαν μέχρι τη Συρία και την Αίγυπτο και μέχρι ακόμα και τη Μακεδονία και την Ήπειρο. Εξάλλου, από πρωτογενείς πηγές προκύπτει ότι επί της ηγεμονίας του πραγματοποιήθηκε μία βουδιστική σύνοδος με στόχο την καταδίκη αιρετικών απόψεων και τον καθορισμό της ορθόδοξης βουδιστικής πίστης. Γι' αυτό, στην ιστορία του Βουδισμού ο Ασόκα είναι το αμέσως σημαντικότερο πρόσωπο μετά τον Σιντάρτα Γκαουτάμα και κατέχει θέση ανάλογη με εκείνη του Μεγάλου Κωνσταντίνου στον Χριστιανισμό.

► Ο Ασόκα εξέδωσε τα Έδικτα ή Ήδικτα εκ του λατινικού «edictum» ή απλούστερα Διατάγματα, που αντιπροσωπεύουν τα πρώτα γραπτά μνημεία του Βουδισμού. Αυτά είναι μία συλλογή 33 επιγραφών που βρέθηκαν χαραγμένες στους στύλους του Ασόκα, καθώς επίσης και επιγραφές σε βράχους και τοιχώματα σπηλαίων, που έγιναν από τον εν λόγω αυτοκράτορα της δυναστείας των Μαουρύα. Οι επιγραφές ετούτες είναι διασκορπισμένες σε πολλές επαρχίες του σημερινού Πακιστάν και της βόρειας Ινδίας. Σημειωτέον ότι ένα απόσπασμα του διατάγματος 13 σώζεται στην ελληνική γλώσσα και ένα άλλο που φυλάσσεται στο Μουσείο της Καμπούλ είναι δίγλωσσο, γραμμένο στα Ελληνικά και στα Αραμαϊκά. Αυτά τα κείμενα βρέθηκαν κοντά στην Αλεξάνδρεια της Αραχωσίας (το σημερινό Κανταχάρ).

▶ Από μόνο του το γεγονός ότι ο Ασόκα επέλεξε να μεταφράσει κάποια διατάγματά του στα Ελληνικά αποτελεί απόδειξη για την ύπαρξη και σημασία πολυάριθμου ελληνικού στοιχείου στην Αραχωσία (σημερινό νότιο Αφγανιστάν και βορειοδυτικό Πακιστάν), το οποίο εξακολούθησε να αναπτύσσεται και, φυσικά, να διατηρεί τη γλώσσα του, ενώ ήταν αποκομμένο πάνω από μισό αιώνα από τον μητρικό πολιτισμό του. Όπως διαπιστώνουν οι ειδικοί, η μετάφρασή τους είναι αξιοπρόσεκτη. Ως εκ τούτου, ο μεταφραστής τους θα πρέπει να ήταν κάποιος μορφωμένος Έλληνας που κατείχε πλήρως τις έννοιες και το λεξιλόγιο της ελληνικής φιλοσοφίας, ώστε να μεταφράσει με ακρίβεια τις αρχές του Βουδισμού που περιείχαν τα κείμενα.

► Ο Ασόκα ήταν εγγονός του βασιλιά Τσαντραγκούπτα (ελλ. Σανδρόκοττος ή Σανδράκοττος), ο οποίος πρέπει να είχε νυμφευθεί κάποια κόρη του Σέλευκου Α΄ του Νικάτορος. Γεγονός πάντως είναι πως ο Σέλευκος Α΄ είχε αποστείλει στην αυλή του Σανδρακόττου τον γεωγράφο, εθνογράφο, διπλωμάτη και ιστορικό Μεγασθένη τον Ίωνα (περ. 350-290 π.χ.), που υπήρξε ο πρώτος ξένος πρέσβης στα χρονικά της Ινδίας και έζησε πάνω από δέκα χρόνια στην αυλή του ινδού ηγεμόνα. Το τετράτομο βιβλίο του Ινδικά αποτελεί σπουδαία πηγή που έχουμε για την Ινδία, γι' αυτό έχει χαρακτηριστεί ως ο «πατέρας της ινδικής ιστορίας». Εντύπωση ωστόσο προξενεί το ότι ο Μεγασθένης στο έργο του δεν αναφέρεται διόπου στον Βουδισμό. Ο Μεγασθένης πρέπει να δίδαξε στους Ινδούς το κτίσιμο οικοδομών με λίθους, αφού μέχρι τον ερχομό του στην Παταλιπούτρα οι Ινδοί οικοδομούσαν με ξύλο. Οι επαφές των Ινδών με τους Έλληνες συνεχίστηκαν και μετά το θάνατο του Σανδράκοττου, οπότε ο Μεγασθένης επέστρεψε στη γενέτειρά του. Γνωρίζουμε πως ο διάδοχος Μπιντουσάρα είχε γράψει στον Σελευκίδη βασιλιά Αντίοχο Β΄ να τού στείλει «κρασί, σύκα και έναν σοφιστή». Επομένως στις φλέβες του Ασόκα πρέπει να έρρεε ελληνικό αίμα.